

te

CCOO
ensenyament

353

treballadors/es de l'ensenyament.
Novembre 2015

SUPLEMENT

editorial Revertir les retallades

dossier Construïm el canvi social

pràctica educativa La desmemòria
a les aules: cercant els maquis

CONSTRUÏM EL CANVI SOCIAL DES DE L'EDUCACIÓ

www.pv.ccoo.es/ensenyament

federació d'ensenyament

PAÍS VALENCIÀ

La Revista T.E. del País Valencia se edita también en castellano. Esta edición la podéis consultar en nuestra página web: www.pv.ccoo.es/ensenyament. La encontraréis en el apartado: Publicacions / Federació d'Ensenyament CCOO-PV / TE, disponible desde el número 258, correspondiente al mes de diciembre de 2004.

COORDINA LA REDACCIÓ:

Pau Díaz

COORDINA LA PUBLICACIÓ:

Roberto Romero

CONSELL DE REDACCIÓ:

Miguel Ángel Vera, Xelo Valls, Ramón Martínez, Pepa Ramis, Ferran García, Mada Macià, Pau Díaz, Lourdes Peñalver, Alejandro Lorente, Maribel Belda, Neus Carrasco, Roberto Romero, Mila García, Pura Díaz

COL·LABORA:

Dolors Monferrer - Maite Bosca

COL·LABORACIÓ GRÀFICA:

Ximo Antón

Oficina de Promoció i d'Ús del Valencià de CCOO PV:

Purín Morant - Lluïsi Armero

EDITA:

Federació d'Ensenyament
de CCOO PV

www.pv.ccoo.es/ensenyament

Imprès en paper reciclat

DIPÒSIT LEGAL: M. 4406-1992

ISSN: 1131-9615

El Consell de Redacció de la T.E. del País Valencià, juntament amb l'Oficina de Promoció i d'Ús del Valencià de CCOO-PV, són responsables de les traduccions dels articles.

La Federació d'Ensenyament de CCOO del País Valencià no s'identifica neccessàriament amb les opinions exposades en els articles signats.

editorial

Volem un acord de legislatura per a revertir les retallades

Miguel Ángel Vera

3

dossier > Construïm el canvi social

Construïm el canvi social. Recuperem drets socials, recuperem l'educació

Ferran Garcia

5

La prestació d'ingressos mínims davant la crisi de la laboralitat

Javier Aguado

6

Fibrociment? No, gràcies

María Ángeles Gea

9

Creant ciutadania compromesa amb els problemes globals

Oti Margarit

11

pràctica educativa

La desmemòria a les aules: cercant els maquis

Paco Collado

14

**Miguel Ángel
Vera**

Secretari General
FE CCOO PV

Volem un acord de legislatura **per a revertir les retallades**

El mes d'octubre és el mes dels pressupostos, i la primera setmana de novembre es presenten en el Parlament valencià. És el moment del seu estudi i també de l'elaboració d'esmenes que fem arribar als grups parlamentaris. En anys anteriors amb les majories absolutes del Partit Popular era difícil de modificar-los, per no dir impossible. Sobretot perquè mai era creïble, sempre faltava dotació pressupostària per a algun programa i tots sabíem que més tard o més d'hora el govern aprovaria una modificació sense passar pel Parlament.

Eren pressupostos "creatius", mai complits i amb l'única missió de fer el paperot (desgraciadament).

L'estudi, que compara les línies pressupostàries amb els pressupostos anteriors, assenyala un **canvi de tendència marcat pel nou govern** progressista fruit del pacte del Botànic. Però **segueix tenint les mateixes amenaces** sobre el seu finançament, sobre els límits a l'endeutament i els límits al mateix dèficit que s'ha de tenir el 2016. Tots ells marcats per un govern estatal que ja ha assenyalat que pot haver-hi una retallada pressupostària en educació d'1% del PIB, és a dir, al voltant de 10 mil milions d'euros.

Amb aquest panorama, **pot ser difícil recuperar el que hem perdut** per a arribar al nivell de 2010, i impossible recuperar i difícil d'aconseguir arribar a un PIB del 7% destinat a educació. La proposta que es fa per part del govern d'Espanya a la UE per a 2016 és dedicar només el 3,9%. Així doncs si volem canviar el futur, **les eleccions del 20 de desembre** i els seus resultats poden ser decisius. No solament per a l'educació del nostre estimat País Valencià, sinó per al futur dels ciutadans i ciutadanes d'Espanya.

Amb el pressupost presentat, passarem d'una despesa per càpita en educació de 953 € el 2011, 791 € el 2013, a una recuperació de 870 € el 2016. Lluny doncs del pressupostat de 2011.

Dies abans del 9 d'Octubre es va aprovar per unanimitat en el Parlament valencià una declaració sobre la necessitat de tenir un **finançament just per a la nostra Comunitat**, declaració posteriorment subscripta en el Palau de la Generalitat per CCOO, UGT, els rectors de les universitats públiques, la patronal i el President de la Generalitat. Sense aquest canvi de rumb difícilment podrem mantenir l'estat de benestar al qual tenim dret tots els ciutadans i les ciutadanes del nostre País Valencià.

Pel que fa al personal, els pressupostos arrepleguen l'assenyalat pel govern de Rajoy. És a dir, l'**1% de pujada salarial i la recuperació del percentatge de la paga extra de 2012** que falta per cobrar per a arribar al 100%. No diu res sobre quan arribarà. Però en la Mesa General de Negociació es va parlar de cobrar-la

 Miguel A. Vera Mora

 @mavera1956

 mavera@pv.ccoo.es

en el primer semestre de l'any. Per tant, no hi ha manera de recuperar també el 5% perdut en l'any 2010, ni la retallada global en les pagues extres d'aquest mateix any.

Durant tot el mes d'octubre ens hem reunit amb tot l'equip directiu de la conselleria i hem presentat **propostes** que considerem que s'han d'arreglar en la pròxima negociació per a revertir les retallades produïdes des de l'any 2010.

Així, hem tingut reunió amb totes les direccions generals d'educació; des de la de Personal fins a la d'Universitat, i també la de Política Educativa, la de Política Lingüística i la de Formació Professional. Aquestes han finalitzat amb una entrevista amb el conseller Vicent Marzá i el secretari autonòmic Miguel Soler.

En totes elles hem posat l'accent en la necessitat d'aconseguir un **acord de legislatura per a revertir les retallades**, i seguir el model ja iniciat de les Illes Balears, i el que s'està veient a Aragó i Castella-la Manxa.

També ens hem reunit amb totes les direccions generals de la Conselleria d'Igualtat i Polítiques inclusives, sobre temes relacionats amb el **copagament** i sobre els nous requisits que han de regular les noves licitacions en tots els sectors que controlen i també de la seua problemàtica (menors, persones amb diversitat funcional, etc.).

Per finalitzar, una xicoteta reflexió sobre els resultats de les **eleccions en privada concertada** i el reforçament del sindicalisme més sectorial i corporatiu. Hi ha una tendència directa després de les contractacions realitzades els darrers anys amb l'augment de les plantilles docents, i és el reforçament de la FSIE, de la seua íntima relació entre contractacions directes de la patronal (sense cap control social, i fent un paperot que pot vulnerar els principis constitucionals d'igualtat, mèrit, capacitat i publicitat quan paguem tots per la via del pagament delegat, mai controlats pel govern del PP). I com a resultat d'això, el suport a les candidatures conservadores, especialment d'aquest sindicat.

Avui el STE PV té majoria absoluta en la Mesa d'Ensenyament Públic i la FSIE té majoria absoluta en la Mesa d'Ensenyament Concertat. Nosaltres continuem sent la primera força en el conjunt de les universitats públiques valencianes.

Finalment, recordar-vos que estem en plena campanya i ho sabeu, d'arreglar **signatures per a la ILP Renda mínima garantida** per a tot l'Estat: reclamem l'establiment d'una **PRESTACIÓ D'INGRESSOS MÍNIMS o RENDA MÍNIMA** en tot l'Estat, de 426 € mensuals, per a les persones demandants d'ocupació que no perceben ingressos o tinguen ingressos inferiors en còmput anual al 75% del SMI.

Tu has signat? A què esperes?

Ferran Garcia

Secretari de Política
Educativa i Política
Lingüística de la
FE CCOO PV

El canvi de polítiques ja està en marxa al País Valencià. Serà un canvi radical o superficial, d'ampli abast o de gestos, simbòlic, crucial, significatiu o intranscendent, però ja no hi ha retorn.

Ara bé, nosaltres, les persones militants en CCOO PV, no volem estar expectants davant d'eixe canvi. Nosaltres **volem construir eixes noves polítiques** i des de la Federació d'Ensenyament treballarem per una nova política educativa amb més atenció i de més qualitat per a tota la ciutadania, més igualitària, més integradora i més compensadora de desigualtats. És a dir, que la nova educació valenciana serà més social o no **serà la nostra educació**.

Tenim un bon grapat de noves propostes per a la nova Administració Educativa i en totes elles volem comptar amb la vostra participació. Posarem al vostre abast, publicades als nostres mitjans de comunicació, totes les línies de negociació obertes amb la Conselleria per aquest curs i per més endavant perquè pugueu

 Ccoopv Ferran Garcia

 @Ferranpi100

 ferran.garcia@pv.ccoo.es

 someducacio
somciutadania.
blogspot.com

Construïm el canvi social

Recuperem drets socials, recuperem l'educació

dir la vostra i perquè totes i tots participem de la construcció d'aquest canvi.

Per encetar l'àmbit de la transformació social publiquem en aquest article quines d'aquestes **propostes** tenen major repercussió sobre el dret a l'educació i quines són les motivacions per les quals les duquem endavant. Són aquestes:

— **Recuperació de la plantilla que es va perdre per les retallades, nous acords de plantilles.**

Perquè més persones treballant a l'educació i amb estabilitat són la millor garantia de millor atenció educativa.

— **Model d'atenció educativa a la diversitat i a les necessitats educatives específiques.**

Perquè l'educació ha de ser diversa i ha d'atendre amb més i millors recursos les necessitats educatives.

— **Nou decret d'escolarització equilibrada. Derogació del Districte Únic.**

Perquè el nostre entorn social —barri, escola, carrer, associacions, etc.— també educa i perquè volem que tot hom esculla escola i no que l'escola esculla les persones.

— **Paralització de tot el desenvolupament autonòmic de la LOMCE.**

Perquè la LOMCE vol destruir el caràcter integrador i compensador de l'educació per imposar la competitivitat i l'exclusió social.

— **Nou decret de plurilingüisme.**

Perquè cal garantir els nostres drets lingüístics i recuperar la nostra llengua com a factor d'integració social.

— **Planificació participada d'una xarxa pública d'infantil 0-3.**

Perquè cal que tota la ciutadania tinga accés a l'educació infantil independentment dels seus recursos econòmics.

— **Pla urgent d'acceleració de la retirada de fibrociment.**

Perquè no podem sotmetre les persones a eixe risc per a la seua vida.

— **Pla de revisió i millora d'infraestructures.**

Perquè la qualitat de l'educació també depén de l'àmbit i el lloc on es viu i comparteix.

— **Establiment i negociació d'un mapa de titulacions i oferta de FP.**

Perquè l'accés a la formació professional és la millor garantia de millorar les condicions de l'accés al món del treball.

— **Regulació de tota la xarxa de FPA.**

Perquè el dret a l'educació és un dret per a tota la vida.

— **Marc consolidat pel finançament de les universitats públiques. Baixada de les taxes universitàries i augment de les beques. Negociació d'un mapa de titulacions universitàries del País Valencià.**

Perquè la classe treballadora també té dret a l'educació superior.

— **Negociació d'un acord de drets sindicals a l'ensenyament.**

Perquè l'acció sindical és una garantia de la lluita per la millora dels drets laborals i de ciutadania a l'àmbit de l'educació.

Aquesta és la nostra interlocució i guiarà la nostra negociació en allò que fa referència a l'educació valenciana. Aquestes propostes sols construiran el canvi de totes i tots si són veritablement participades; així que comptem, i necessitem, la força i col·laboració de totes aquelles **persones que vulgueu col·laborar per construir el canvi educatiu al País Valencià.**

Javier Aguado

Activista social
i afiliat a CCOO PV

La prestació d'ingressos mínims davant la crisi de la laboralitat

En la dècada dels vuitanta del segle passat, la desocupació massiva i la generalització del fenomen de la precarietat laboral a Europa van posar a prova els sistemes de garantia de rendes característics del model d'assegurament social establert en la postguerra mundial. Els sistemes de seguretat social havien sigut dissenyats sobre la base de dues premisses relacionades. En primer lloc, que **era possible mantenir i consolidar una norma d'ocupació** caracteritzada per la disponibilitat d'ocupacions suficients i suficientment retribuïdes per a tothom al llarg d'una part important del cicle vital. I, en segon lloc, que aquest disseny podia ser capaç de **dispensar protecció social en extensió i grau suficient** enfront de les principals causes que impedeixen accedir a les rendes del treball: la malaltia i la discapacitat, l'edat avançada i la pèrdua de l'ocupació, típicament. La mateixa denominació del sistema de protecció —seguretat social— evocava la idea que les situacions a protegir havien de ser conceptualitzables com a riscos: són més o menys fortuïts o sobrevinguts, no merescuts i no desitjats; i de curta durada o, alternativament, de baixa incidència quant al nombre de persones afectades. **Tenien la consideració de situacions anòmales**, en el sentit, almenys, que eren diferents de la situació normal dins del model, que era la situació d'ocupació.

#ésdellei

prestació d'ingressos mínims per a
2 MILIONS DE PERSONES

CCOO País Valencià

INICIATIVA LEGISLATIVA POPULAR

Porta la teua signatura al Congrés

ÉS DE LLEI

rescatar les persones
combatre la desigualtat

La Seguretat social, considerada així com un sistema de protecció que funciona repartint més o menys equitativament les conseqüències econòmiques dels riscos socials entre tots els treballadors i les treballadores, no està pensada per a situacions en les quals la norma —l'ocupació— no és més freqüent ni habitual que els riscos a protegir. En una realitat en la qual les situacions que cal protegir són d'extensió temporal comparable a la situació d'ocupació, o en les quals el nombre de participants en situació estable de desocupació, precarietat o subocupació és de magnitud comparable al nombre d'empleats i empleades totals i molt superior al d'empleats i empleades de ple dret (estables, a temps complet i ben retribuïts), **el model de l'assegurament social es torna molt implausible** des del punt de vista tècnic, i la seua capacitat per a distribuir justament els beneficis i els costos de la cooperació social entre tots els treballadors i les treballadores resulta greument compromesa.

Històricament, la recerca de l'equilibri del sistema s'ha centrat fonamentalment en la **reducció de la intensitat protectora i en la limitació de les situacions que cal protegir**. En certa manera, el que es pretén amb això és modular els efectes de les diferents magnituds rellevants reals (taxes d'ocupació, desocupació, desocupació de llarga durada, etc.) perquè la premissa del model d'assegurament social es mantinga. Les retallades en les quanties de les prestacions, l'increment de les manques per a accedir a la protecció, o la limitació de l'extensió temporal de les prestacions són, en essència, concrecions d'aquesta idea. Així, la intensitat protectora de les diferents prestacions del sistema no s'estableix segons les característiques reals de les situacions que haurien d'activar-les, sinó en d'acord amb quines haurien de ser aquestes característiques perquè, davant d'una situació donada del mercat de treball, es puga mantenir la ficció que la situació d'ocupació estable i de qualitat ha de seguir sent considerada com la situació normal.

Enfront d'aquests desafiaments, les respostes des de fora del model d'assegurament social han sigut diferents. D'una banda, **s'ha estimulat la provisió privada** d'asseguraments socials, en la forma, sobretot, de plans privats de pensions. D'altra banda, de vegades **s'han introduït esquemes de protecció social desvinculats** de la seguretat social, que, des del punt de vista de la finalitat si més no indirecta de garantir les rendes de les persones treballadores situades fora del mercat de treball, actuaven amb la minoració de la pressió de la despesa carregada sobre les rendes del treball per la via de la provisió de béns i serveis en espècie o transferències monetàries

vinculades a determinades situacions. I, finalment, **s'ha defensat la millora de les prestacions** del sistema de seguretat social mitjançant la diversificació de les fonts d'ingressos, a través, sobretot, d'aportacions de l'Estat provinents dels seus pressupostos generals.

Els sistemes de garantia d'ingressos que, des de principis dels 90, comencen a introduir-se com a prestacions d'última instància en totes les comunitats i ciutats autònomes de l'Estat espanyol responen, en essència, a aquesta situació i a la idea que **és necessari un ingrés que protegisca les persones que perllonguen les seues situacions d'exclusió del mercat de treball** fins al punt que acaben per quedar també excloses del sistema de Seguretat social. En el cas del País Valencià, la reforma de l'Estatut d'Autonomia de 2006 va establir el dret subjectiu a una prestació d'aquest tipus. És la **Renda Garantida de Ciutadania**.

Els sistemes de rendes mínimes coexisteixen amb una relativament àmplia gamma de prestacions no contributives del sistema de Seguretat social que s'han establert com a producte de la tensió entre la insuficiència del nivell contributiu de protecció a la desocupació i, al temps, la implausibilitat d'ade-

quar aquest nivell contributiu a la realitat d'elevades i perllongades taxes de desocupació i subocupació. No obstant això, i sense entrar ací en valoracions sobre les **vergonyoses distàncies** entre el que és i el que hauria de ser d'aquests esquemes de protecció (sobretot, les rendes mínimes autonòmiques), tots aquests intents de complementar, de manera interna i també externa, la protecció social contributiva a la desocupació són encara **inacceptablement insuficients**.

La proposta de CCOO d'una prestació d'ingressos mínims de caràcter indefinit, inclosa en el sistema de protecció de la Seguretat social però finançada amb una aportació de l'Estat amb càrrec a la fiscalitat general, i compatible amb els sistemes de garantia de rendes assistencials autonòmics, **planteja un important avanç**. Apunta cap a la idea que un veritable sistema de protecció a la desocupació ha de protegir totes les situacions de desocupació; és a dir, no solament la desocupació immediatament posterior a l'eixida involuntària del mercat de treball, sinó també aquella desocupació anterior a l'accés a aquest mercat i aquell altre que es manté quan, després d'haver sigut expulsat de la relació d'ocupació, no s'aconsegueix reingressar a la relació salarial durant molt de temps. També reconeix que els programes de rendes mínimes d'inserció autonòmics haurien de protegir un poc més i diferent que la pèrdua de rendes derivada d'una situació de desocupació (típicament, un procés d'activació sociolaboral), de manera que s'estableix certa compatibilitat d'ambdues prestacions.

No obstant això, **la quantia proposada** —fixada en el 80% de l'IPREM— és molt insuficient. Els 426 euros representen tan sols el 64% del llindar de la pobresa de 2014 per a l'Estat espanyol, amb el qual, en realitat, se situa més aviat prop del nivell de pobresa severa que del nivell de

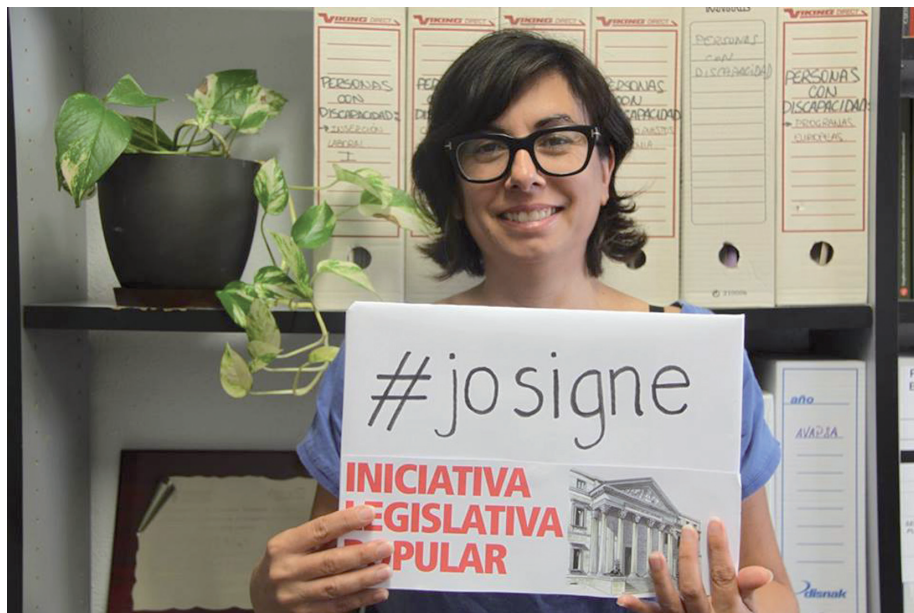

pobresa simple. La relativa compatibilitat de rendes que contempla, i que no permet saltar la línia del 75% del SMI (uns 648 euros per mes el 2015), elimina quasi per complet aquesta compatibilitat, i deixa un marge, amb prou feines, de 50 euros addicionals per mes.

La proposta de prestació d'ingressos mínims és, malgrat els esmentats avanços, encara tributària de la idea que la desocupació i la subocupació constitueixen una anomalia més o menys superable. Per descomptat, és evident el seu compromís implícit amb la idea que **la situació d'ocupació hauria de ser la situació de normalitat**; i no solament en el sentit de situació predominant des d'un punt de vista numèric o estadístic, sinó també com a única situació ordinària que hauria de donar accés a una renda suficient. Malgrat que la profunda i sostinguda deterioració del mercat de treball torna en irracional la pretensió que aquest mercat siga la institució social i econòmica a la qual confiar la crítica funció social de permetre l'accés a les rendes d'una majoria de la ciutadania, segueix sent massa complicat obrir un ampli debat entorn de la necessitat d'un sistema de garantia de rendes concorde amb els requeriments d'una noció mínimament plausible de la ciutadania social. Una manera de denunciar aquesta realitat seria la de **proposar un esquema de garantia de rendes** capaç de competir amb el mercat de treball com a distribuïdor de rendes per la via d'assegurar un nivell mínim d'ingressos almenys igual al llindar de la pobresa.

Encara que és probable que la proposta d'ingrés mínim siga tan modesta amb l'ànim instrumental de facilitar la seua viabilitat política, convindria que **el procés d'ILP servira per a estimular**, entre la ciutadania en general, però especialment

entre la classe treballadora i en el sindicalisme de classe, un seriós debat sobre com assegurar, en l'era de la postlaboralitat, no solament un ingrés suficient per a una vida digna, sinó també el mateix dret al treball.

L'economia de l'Estat espanyol es caracteritza per, entre altres coses, una **taxa d'atur molt elevada i sostinguda**. En els últims 27 anys —entre 1987 i 2014— la taxa d'atur mai va ser inferior al 5%, i només va baixar del 10% durant el període 2005-2008; és a dir, durant 3 anys o, el que és el mateix, poc més d'un any per cada deu dels últims 30 anys. És més, només va baixar del 15% durant un breu lapse anterior a la crisi del 93, i un altre no tan breu (uns 9 anys) anterior a la crisi del 2008, sumant, no obstant això, només un terç del període indicat amb una taxa d'atur inferior al 15%. A més, s'observa que, històricament, quan s'aconsegueix descendir d'aquest 15%, ho és a costa de grans desequilibris en

l'economia que es tradueixen en fortes pujades posteriors de la desocupació, per sobre del 20%.

Quasi qualsevol altre indicador de desigualtat i pobresa té valors sostinguts fins i tot més elevats i rígids (independents del cicle). Per tant, no havent-hi raons realistes per a confiar en la possibilitat que el mercat de treball assegure uns ingressos suficients per a tothom (ni tan sols per a la majoria), s'imposa la necessitat de prendre de debò la urgència d'un debat públic sobre com establir un **veritable sistema de garantia d'ingressos que assegure la suficiència econòmica de la ciutadania** al marge de la seua eventual vinculació al mercat de treball. Propostes com la **ILP que promouen CCOO i UGT** haurien de permetre assenyalar aquesta urgència i estimular aquest debat.

María Ángeles Gea
FE CCOO PV

Cap a la consecució de centres escolars lliures d'amiant: un tortuós viatge ple d'obstacles

Són de sobres coneguts i científicament irrefutables els **danyos a la salut** que es poden derivar d'una exposició no controlada a fibres d'amiant: asbestosi, càncer de pulmó, mesotelioma, etc. Per això, cal desmantellar urgentment tot el fibrociment que existeix en les construccions educatives.

M Angeles Gea
Martinez

@magea.ma

mgea@pv.ccoo.es

fibrocimentnogracies.
blogspot.com

Fibrociment? No, gràcies

Quan vam emprendre el nostre viatge?

El 2007 va ser l'any d'arrencada del nostre perllongat i travat viatge amb la presentació d'una sol·licitud de caràcter urgent a la Direcció territorial de València a la qual exigíem un **pla de diagnòstic, catalogació i retirada** d'asbest en tots els centres escolars.

També vam presentar resolucions en la Junta de Personal Docent de la Direcció territorial de València i en el Comitè de Seguretat i Salut, que van ser **desoïdes per l'Administració** sobre la base d'excuses freturoses de compromís i responsabilitat amb tota la comunitat educativa.

Per què decidim fer-ho?

Principalment per tres motius: primer, perquè a Espanya estava prohibida tant la fabricació com la comercialització d'aquest producte des de 2002, segon,

perquè sabíem que aquest material era **molt perillós per a la salut** i tercer, perquè era factible que s'haguera utilitzat prolíxament en la construcció dels nostres centres escolars entre els anys 60 i meitat dels 80 a causa de les bondats tècniques d'aquest material: alta resistència, bon aïllament tèrmic, incombustibilitat, etc.

Què és el que hem fet en la FE CCOO PV durant tots aquests anys?

Són múltiples les accions que hem dut a terme al llarg de tots aquests anys, si bé en els últims temps, hi hem posat, si cap, més coll i hem emprés més activitats, conjuminant forces amb altres organitzacions i donant-li més difusió en els mitjans.

Cada any que passa es fa més necessària la intervenció perquè les construccions en envellir-se, es van deteriorant, trencant, perdent massa..., amb la qual cosa l'amiant instal·lat pot deixar

de ser friable i es podria alliberar al medi ambient. De fet, tenim constància que en alguns col·legis que hem visitat, les pèrgoles i cobertes de fibrociment presenten perforacions, esquerdes, pegats, etc. I estan ja en molt mal estat de conservació posat que mai hi ha hagut un pla de manteniment d'aquestes.

En conseqüència, volem destacar part de la **important labor** que estem fent per a aconseguir el nostre objectiu:

- Hem exigit a la Conselleria d'Educació **que elabore un catàleg** de centres educatius públics que continguin asbest, que fixen criteris de prioritització, que establisquen un **calendari** i que assignen un **pressupost** per a la seua retirada.
- **Denunciàrem** davant Inspecció de treball per vulneració de la Llei de Prevenció de riscos laborals i davant Fiscalia per un "possible delicte contra la salut pública o el medi ambient" en diversos centres.
- **Informàrem** la societat en premsa i en les xarxes socials per a visualitzar la problemàtica existent i posar en coneixement les nostres intervencions, avanços i assoliments. Doncs som conscients que només amb la pressió ciutadana i la denúncia sin-

dical serà possible que es retiren els materials amb amiant de les escoles i que es respecte la salut laboral.

- **Organitzàrem** xarrades informatives, jornades, recollida de signatures, concentracions, visites grups polítics, presentació de mocions en ajuntaments, etc.

Per a finalitzar, volem ressaltar la campanya **Fibrociment? No, gràcies** que la FE CCOO PV ha llançat juntament amb Esquerra Unida del País Valencià, i FA-

PA-València. Hem obert el **blog** <http://fibrocimentnograncies.blogspot.com.es/> on pots trobar el mapa escolar del fibrociment, un qüestionari per a identificar quins centres tenen amiant, informació sobre els perills derivats d'aquesta substància tòxica, mocions municipals, actes, mobilitzacions, etc. I d'ací a poc temps es crearà una **comissió de seguiment** del problema que tindrà com a fi denunciar a l'administració educativa l'existència d'amiant en centres públics.

Aquesta iniciativa està oberta a altres organitzacions que vulguen sumar-se i a totes les persones que, com tu, volen que les seues escoles siguin més saludables.

El nostre viatge finalitzarà algun dia?

Aquests són alguns **col·legis** en els quals hem posat el nostre granet d'arena perquè es retire fibrociment de les seues instal·lacions: CEIP Ciutat de Bolonya, el CEIP López Rosat de València i CEIP Blasco Ibañez però la nostra lluita segueix ara en altres centres com el CEIP Sant Àngel.

És possible que un dia el nostre viatge finalitze, gràcies a tu. Per això, et demanem que **col·labores amb la FECCOO PV per a eliminar aquest risc** per a la salut i el medi ambient, i per a aconseguir col·legis i barris més saludables.

Creant ciutadania compromesa amb els problemes globals

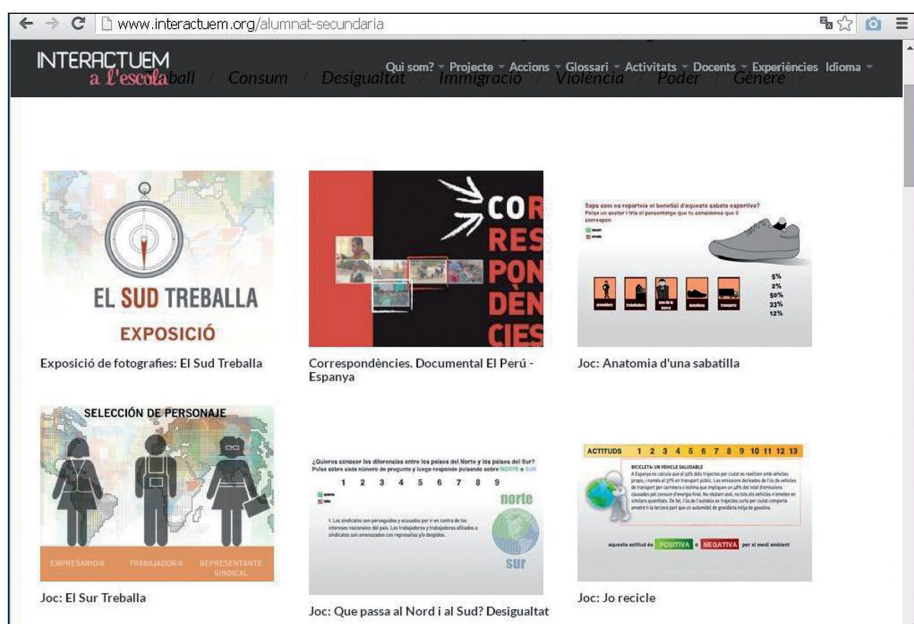

Oti Margarit

Parlar de desenvolupament no és parlar només d'ajuda o de cooperació i, menys encara, de caritat. És entendre que viure en un món més just implica aconseguir el **respecte dels drets de totes les persones, tant en el Nord com en el Sud**; per això a Pau i Solidaritat treballem per una cooperació internacional al desenvolupament transformadora, que construisca nous models on les persones siguem una prioritat.

Acompanyem i donem suport a organitzacions sindicals i socials del Perú, Guatemala, El Salvador, Nicaragua i Chiapas (Mèxic) en els seus processos de desenvolupament, de lluita i de reivindicació; amb elles compartim objectius i formes de treball tant per a actuar en els seus països com per a posicionar-nos en el nostre.

Però aquest treball es queda coix si no promovem que la societat civil valenciana participe i s'implique en la resolu-

ció dels problemes globals de desenvolupament. Ser conscients que tenim a veure amb el que succeeix en el món ha sigut un dels motors de l'acció de Pau i Solidaritat mentre que comporta assumir que podem i que cal canviar-ho.

Per aquest motiu duquem a terme **pro-**

grames d'educació per al desenvolupament i de sensibilització que pretenen que la ciutadania valenciana comprenga les causes de l'empobriment d'amplis sectors socials perquè, des d'aquest coneixement significatiu, participe en la defensa d'unes condicions de vida i de treball dignes per a totes les persones.

 Pau i Solidaritat PV

 omargarit@pv.ccoo.es

dossier > Construïm el canvi social

Des de Pau i Solidaritat entenem l'Educació per al Desenvolupament (ED) com un model teòric i pràctic transformador, que afavoreix una presa de consciència individual i col·lectiva, que genera organització social i afavoreix el treball en xarxa amb altres organitzacions. La nostra pràctica en **educació formal cerca dinamitzar** en els centres escolars el debat sobre el model de desenvolupament humà, i ofereix al professorat instruments d'educació global i emancipadora per a involucrar-lo en la transversalització de la ED en la seua pràctica educativa.

El fet d'involucrar al professorat implica **el treball conjunt amb la Federació d'Ensenyament de CCOO PV**. El nostre treball s'inicia formalment el 1997 amb la posada en marxa en l'àmbit del PV del projecte estatal *El nostre Món és un Projecte Solidari*. Aquest projecte dona pas a la primera campanya de ED en el curs escolar 1999-2000 dirigida a educació secundària, anomenada Actua, que va representar la creació d'un grup de treball de docents de secundària que ens assessoraria en l'elaboració dels diferents materials utilitzats en els successius projectes **"Mou-te"** i **"Mou-te en drets"** per a secundària que realitzem des del curs escolar 2001-2002.

Paral·lelament a aquest procés, l'any 1999 i a través de la Federació d'Ensenyament del PV vam fer una crida a l'afiliació per a participar en unes brigades educatives a Nicaragua que consistien en un intercanvi d'experiències en pràctiques educatives entre docents nicaragüencs i espanyols. Aquestes brigades educatives van donar lloc al **SEMINARI de COOPERACIÓ i EDUCACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT** de Pau i Solidaritat integrat per docents d'educació infantil, primària i secundària, que és clau en la definició dels projectes de ED de la Fundació, de l'estratègia d'intervenció dels projectes, d'elaboració de materials i de formació del professorat.

El seu treball es va concretar amb la definició l'any 2004 del projecte **UNA ALTRA INFÀNCIA EN AQUEST MÓN** adreçat a educació infantil i primària. Com elles mateixes defineixen: "...després d'haver

conviscut amb mestres, xiquets i xiquetes a Amèrica Central, ens plantejem la necessitat de compartir les nostres vivències amb el professorat i l'alumnat del nostre país, amb la finalitat de reflexionar conjuntament sobre la realitat social d'altres xiquets i xiquetes i intentar crear noves formes de pensar i entendre altres realitats".

Aquest Seminari actiu durant tots aquests anys és fonamental per a les accions de Pau i Solidaritat doncs ens permet aportar uns **materials adequats** per als diferents nivells educatius perquè:

- Han sigut **elaborats** per docents en actiu i són provats i validats prèviament a ser editats i oferts als centres educatius.
- Són **innovadors** i s'actualitzen a mesura que es posen en pràctica, ja que l'acompanyament es realitza amb el professorat que els utilitza.
- Estan **adaptats** als diferents nivells educatius en els quals intervenim (ja siga en infantil, primària, secundària,

formació professional i educació de persones adultes) i adaptats a les necessitats plantejades pel professorat.

- Parteixen d'una **concepció** global, interdisciplinària i transversal.

La **proposta metodològica** en els nostres projectes es basa en:

1. Un **curs** de formació de professorat, cursos de formació organitzats conjuntament amb la Federació d'Ensenyament.
2. Continua amb l'**acció en centres** on realitzem reunions de formació amb el professorat dels claustres perquè coneguen com posar en pràctica els materials amb el seu alumnat.
3. Presentem diferents **materials** innovadors que els proporcionem als docents i les docents: exposicions, audiovisuals, jocs en línia, animacions, etc.
4. I finalment, donem a les persones docents un **seguiment** i acompanyament en la introducció de la ED en el centre, i avaluem cada acció per a incorporar els suggeriments del professorat en noves intervencions.

Si tens interès en el programa **INTERACTUEM A L'ESCOLA**, la proposta d'educació per al desenvolupament de Pau i Solidaritat dirigida a educació infantil, primària, secundària, cicles formatius i formació de persones adultes, visita la nostra web **www.interactuem.org** o contacta amb nosaltres en c/Convent Carmelites, núm. 1 de València. Telèfon **963 392 646**. **pauisolidaritat@pv.ccoo.es**.

7N MARXA ESTATAL CONTRA LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

Vine-te'n amb CCOO PV a la marxa del moviment feminista. Autobusos 15€. Adquireix el teu tiquet a Eix, Alacant, Dénia, Benidorm, Gandia, Alzira, Alcoi, Ontinyent, Xàtiva, Llíria, Bunyol, Castelló, Sagunt, València o dirigint-te a la teua federació.

[+ info] www.pv.ccoo.es **CCOO** #7N #johivaig

"Perill amiant"

Xarrada informativa sobre la seua presència als centres escolars

SI ETS UNA AMPA AFECTADA... ACUDIX!

22 D'OCTUBRE 18'00 hores
CEIP Santo Àngel de la Guarda
SANT VICENT MÀRTIR 250 VALÈNCIA

Ponent: Pedro Luis Alonso
Vicepresident de FAPA-València

Experiència:
AMPA CEIP López Rosat

No pot haver cap centre públic amb fibrociment! Actue!

ÉS PÒBLICA

PLATAFORMA PER L'ENSENYAMENT PÚBLIC

14 NOVEMBRE

Manifestació

per l'escola pública, No a la LOMQE

11 de Novembre
penjada de cartells
per l'escola pública
a tots els centres

Pl. Sant Agustí - 18:00h - València
IES Jorge Juan - 18:00h - Alacant

#NoalesRetallades #NoAl9més2 #Sialvalència

FAPA VALÈNCIA STEPV CCOO UGT FETE ESCOLA

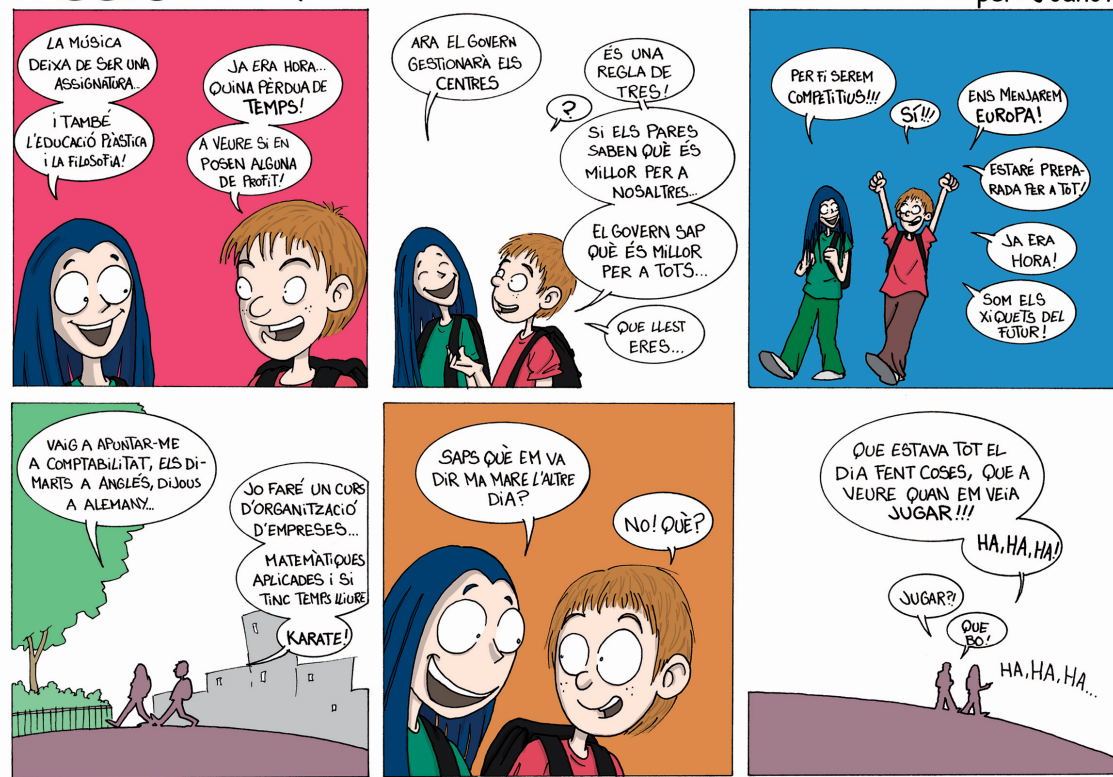
- FAPA Enric Valor - FAPA Penyalgosa - CGT - CAVE-COVA - FADEM - ADIES PV - Acontornent - CAMPUS JOVE - AVDIP - MRPS - ADIDE - Sindicat d'Estudiants - València Laica - BEA - FEPV -

"PARTICIPACIÓ PER A CONSTRUIR EL CANVI"

ACCIO' ELS XIQUETS DEL FUTUR...

per: Joanot

LA MÚSICA DEIXA DE SER UNA ASSIGNATURA. I TAMBÉ L'EDUCACIÓ PRÀCTICA I LA FILOSOFIA!

JA ERA HORA... QUINA PÈRDUA DE TEMPS! A VEURE SI EN POSEN ALGUNA DE PROFIT!

ARA EL GOVERN GESTIONARÀ ELS CENTRES

ÉS UNA REGLA DE TRES!

SI ELS PARES SABEN QUÈ ÉS MILLOR PER A NOSALTRES...

EL GOVERN SAP QUÈ ÉS MILLOR PER A TOTS...

QUE LLEST ERES...

PER FI SEREM COMPETITIVS!!!

SÍ!!!

ENS MENJAREM EUROPA!

ESTARÉ PREPARADA PER A TÓT!

JA ERA HORA!

SOM ELS XIQUETS DEL FUTUR!

VAIG A APUNTA-ME A COMPTABILITAT, ELS DI-MARTS A ANGLÈS, DIJOUS A ALEMANY...

JO FARÉ UN CURS D'ORGANITZACIÓ D'EMPRESSES... MATEMÀTIQUES APLICADES I SI TINC TEMPS LLIURE KARATE!

SAPS QUÈ EM VA DIR MA MARE L'ALTRE DIA?

NO! QUÈ?

QUE ESTAVA TÓT EL DIA FENT COSES, QUE A VEURE QUAN EM VEIA JUGAR!!!

HA, HA, HA!

JUGAR?

QUE JO?

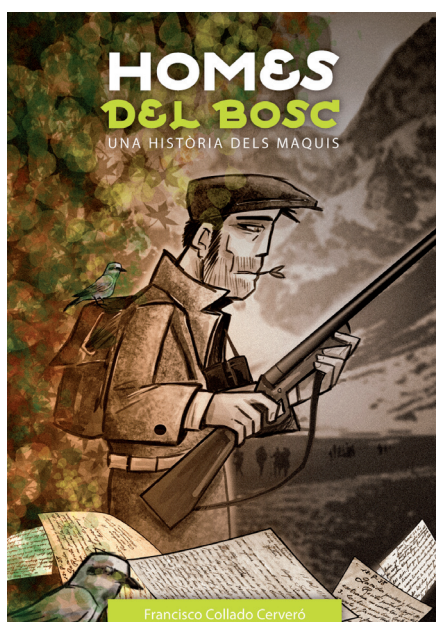
HA, HA, HA...

Paco Collado

Autor del llibre
"Homes del bosc"

La desmemòria a les aules: cercant els maquis

Tot just quan començava a pensar en aquest breu article acaba de fer-se públic el propòsit de la Generalitat de crear una Llei de Memòria Democràtica per a "recuperar la memòria dels lluitadors per la llibertat del País Valencià". **Lleis i més lleis, però fets ben pocs** i com a prova els 40 anys d'oblit des de la mort del dictador i el començament de la transició democràtica, els 8 anys que han passat des de la promulgació de l'anomenada Llei de memòria històrica: incompleta, curta i ben poc aplicada, o la permanent presència d'innombrables carrers i monuments del franquisme, les fosses i, també negre sobre blanc, com ens conten la història als llibres de text.

Una enquesta realitzada a estudiants de magisteri feia palesa la **gran ignorància dels futurs mestres sobre el passat recent** de l'estat espanyol. Futurs mestres! A més, diversos articles d'especialistes mostren com de capciosa és la manera de contar la història als llibres de text, més encara pel que fa al període que acabem d'esmentar, associant alguns períodes consecutius cronològicament com si foren causa-efecte: 2ª República amb Guerra Civil // Fi de la guerra amb Franquisme // Franquisme amb pau i desenvolupament// Transició amb monarquia i democràcia.

El que volen explicar aquests binomis malintencionats és que la fràgil República, que tant va fer avançar aquest país, desembocà en una tràgica guerra, quan en realitat aquesta va ser fruit d'un colp militar feixista. Que la fi dels patiments de la guerra va ser gràcies al triomf del franquisme, sí clar, amb una posguerra esgarriosa i criminal de la dictadura que ens portà la pau, gràcies, la pau dels morts. I, per acabar-ho d'adobar, l'anomenada Transició, mantell d'oblit i vergonya, que donà pas a una imperfecta democràcia tutelada per un fosc, masculista, corrupte i gens democràtic règim monàrquic. Com vegeu hi ha **moltes coses encara per descabellar** de la història.

Relacionat amb això, del que jo volia parlar és d'un llibre que hem fet sobre la guerrilla antifranquista adreçat als joves d'institut. Es tracta

d'“*Homes del bosc: una història del maquis*”, adaptat i traduït també al castellà com “*Los del Monte*”. L'objectiu d'aquest llibre és recuperar una part de la història de lluita contra el feixisme dels enllaços i guerrillers i de bona part de la població, principalment durant els tràgics i foscos anys de la posguerra. Es tracta d'apropar-los la Història, amb majúscules, de manera que per als xavals no siga un *penyàs*, i ho hem fet barrejant el relat, el gènere epistolar i la divulgació històrica amb una senzilla trama de recerca familiar que els puga enganxar.

Els xavals d'una família d'Els Ports descobriren el passat del seu vesavi: milicià, exiliat, presoner, guerriller, lluitador oblidat. A través seu, de les cartes trobades en una maleta polsegosa i del relat polifònic d'altres veus que els van donant pistes i aportant informació, que provoquen dubtes i interrogants, que reflexen també emocions i sentiments, compondran el **trencaclosques vital més pròxim però també la història de tot un poble**, i més concretament coneixeran qui eren els maquis, quines les diferents agrupacions guerrilleres de tot l'estat, quins els seus objectius, ideologies, somnis, contradiccions, accions i emocions.

Quan el llibre estava prou enllestit ens adonarem que calia complementar-ho amb una **unitat didàctica per als docents**. Coneixíem altres llibres de literatura juvenil que parlaven del maquis però ho fèien des d'una vessant estrictament literària. Trobàrem, fins i tot, alguna unitat didàctica realitzada per col·lectius per la recuperació de la memòria històrica però res que aportara ambdues eines: llibre i proposta.

Així, a banda del llibre, allò que té més valor com a eina pedagògica és, òbviament, la **Proposta Didàctica que ha realitzat Núria Mestre**; conté la part teòrica amb els seus objectius, metodologia, avaluació, documentació addicional i també un ample ven-

tall d'activitats per desenvolupar a les aules. És una proposta molt útil, ambiciosa, possiblement inabastable pel condicionament del currículum, probablement incòmoda pel contingut encorsetat dels llibres de text, segurament extensa per l'insuficient temps disponible i, principalment, absolutament condicionada pel compromís individual dels docents amb determinats temes.

El llibre és més adequat per a les assignatures d'**història de 4at d'ESO i 2on de Batxillerat** però, a més, pot fer-se servir **transversalment** en les assignatures de llengua i fins i tot en coneixement del medi. El llibre serveix per exposar unes idees, uns fets, la vivència de moltes persones i la unitat didàctica el complementa intentant provocar la reflexió posterior per part dels lectors. En definitiva, plantegem una mena de recorregut que passa per mostrar, descobrir, sorprendre's, dubtar, investigar, preguntar i reflexionar.

Podeu trobar **més informació** sobre el llibre a:

 <https://www.facebook.com/home.delbosc.1>

 <http://homedelbosc.wordpress.com/>

FEM

XARXA

FE CCOO PV

Afiliat **t**

www.pv.ccoo.es/ensenyament

